

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob torkih, četrtekih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojne izdanje stane:
za eno leto . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50
za pol leta . . . 6.— . . . 9.—
za vsa leta . . . 12.— . . . 18.—
Naredbine je plačevati naprej na naročbo
brez priloge naročnine se uprava ne
ozira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 25 nč.,
izven Trsta po 40 nč.

EDINOST

Oglaš se račun po tarifi v postu; za
naslove s debetimi brskami se plačuje
preost, kolikor obsega navadnih vrst.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništva
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naredbine, reklamacije in oglase spre-
jema upravnništvo ulica Molino pla-
čelo št. 3. II. nadst. Naredbine in oglase
je plačevati leče Trst. Odprta reklama-
cije se preste pošiljane.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost“ je moč!

VABILO na javna narodna shoda, ki ju sklicuje pol. društvo „Edinost“ v V. okraju trž. okolice v nedeljo dne 15. novembra 1896.

Prvi shod se boe vrši v Bazovici ob 11. uri predp. Drugi pa na Opčinah ob 4. uri pop.

Dnevni red o bema shodoma:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo poslanca Ivana viteza Nabergoja o delovanju mestnega zbora.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu boe prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ boe sklicevalo zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeležijo teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želijo in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Za jezikovno ravnopravnost.

Govor poslanca dra. Ferjančiča v razpravi o Pacakovem jezikovnem predlogu v poslanski zbornici dne 6. t. m.

(Zvršček.)

To, gospoda moja, bi mi bilo umevno, da biva v Avstriji le eden narod, govoreči le jeden jezik, toda tu prebiva več jako različnih narodov in v takih razmerah ne gre, da bi ignorirali jezikovna vprašanja pri kompleksu tako važnih zakonov, kakor so civilnopravdni zakoni.

S tem se ne spravi iz sveta vprašanje o uredbi rabe jezikov. Z ignoriranjem se je poskusilo zadnje sredstvo, da se prepreči rešitev tega vprašanja. Nove se težko da dobiti in treba se bo torej resno lotiti rešitve tega vprašanja.

Jugoslovani spadamo gotovo mej tiste avstrijske narode, kateri imajo mnogo, če ne največ usrokov pritoževati se, da smo prikrajšani glede porabe našega jezika pri državni upravi.

Gospod pravosodni minister misli, da se smakne temu vprašanju na ta način, da pravi, kakor zadnjič v proračunskem odseku, da se drži načela, naj sme vsak v svoji deželi — morda je

rekel v svojem jezikovnem okrožju ali v svoji domovini — zahtevati pravico v svojem jeziku in naj jo tudi dobi.

Prigovarja se mu, da temu ni tako, on pa ni rekel, da je tako, toda, ako ni tako, da poskrbi, da bo vsak v svoji deželi mogel zahtevati pravico v svojem jeziku in da jo tudi dobi.

Gospod minister ve prav dobro, da te naredbe, tudi najdlje segajoče, govore samo o tem, kar je mogoče in kar kaže, cela vrsta naredb pa da še na tem zaostaja. S temi naredbami nam ni pomagano, toliko manj, ker zaostajajo daleč za državnimi osnovnimi zakoni.

Vladi čitamo, da ne nastavlja uradnikov, popolnoma zmožnih jezika v govoru in v pisavi; čitamo jej tudi, da ne zahteva od popolnoma sposobnih uradnikov, naj se strogo drže naredb.

Vprašam Njega ekselenco, gospoda sedanjega pravosodnega ministra — se-li ta naredba izpolnjuje specijelno na Štajerskem in na Koroškem? Nikakor ne! (Pritrjevanje.)

Te naredbe imajo to lastnost, da se morejo uradniki, kateri jih nečejo izvrševati, opravičiti prav s sklicevanjem nanje, da je pa dobra ten-

povem zmisel razprave, v kateri hoče dokazati glasoviti Francoz, da država nastaja po medsebojnem dogovoru državljanov.

„Ni res!“ je zakričal Lovro. „Rousseau sodi krivo. Velike države nastajajo se sile. Samo sila ustvarja velika dela, sila v rokah veleumnih pojedincev. Ljudje so nori. Prepirajoči se med seboj o državi, poklali bi se. Nas ugonoblja taka teorija, mi smo večni pravdarji.“

Najbolj sva se zabavala ob večerih čitanjem pesniških plodov. Prečitala sva skupno „božanstveno komedijo“ Dantejevo, „Besnega Orlando“ Ariostovega, „Walenroda“ Mickievičevega, Byrona, Heineja, Nekraseva, Beringera, Čelakovskega in mnogo drugih pesnikov. Ob takih trenutkih je bil Lovro iz sebe; oko mu je blestelo, na lica mu je skočila kri. Ko sem mu prečital Mickieviča „Alpuhara“, malo da ni zblaznel od navdušenja. Meni so bile posebno mile te razprave. Kadar se tako čita v dveh, kadar dvojica navdušenih prijateljev umejeta misli pesnikove, kaže se ti krasota pesništva jasneje pred očmi. Lovro sam nikakor ni bil pesnik, v svojem življenju ni napisal nijednega stiha, ali je globoko čutil občutke in je bistro sledil mislim pesnikovim. Veselil sem se na to-

denca mnogih naredeb brez učinka, tega je deloma kriva neprijaznost uradnikov, deloma njih nezadostno jezikovno znanje. Z naredbami bi nam ne bilo pomagano, tudi če bi se izvrševale s tisto intencijo, s katero so bile izdane, in sicer zagradelj ne, ker nikakor ne dajo tega, kar dajo državni osnovni zakoni. Zahtevati moram torej izvršitev že storjene uredbe po členu XIX. drž. osn. zakonov, ker ne maramo biti odvisni od volje vlade, da bi jedna te preklicavala ali prezirala, kar je druga dobrega ukrenila.

Omika ljudstva napreduje, narodi se čedalje bolj zavedajo svoje individualnosti, zahtevajo, naj se respektirajo in naj se respektira njih jezik, prav zato, ker je ta poslednji najmarkantnejši znak njih narodne individualnosti.

Mi ne zahtevamo izvršitve ustavnih določeb iz gole svojeglavnosti; velika napaka bi bila, ako bi mislili to. Ako zahtevamo, naj se šola ozira na naš jezik, nas vodi pri tem potreba omike, in če zahtevamo to isto za urade in za javno življenje, zahtevamo to zagradelj, ker nam zagotavlja dobro in zanesljivo justico in upravo. (Prav res!)

Načelnik kabineta je v politično življenje uvedel izraz, kateremu se pri tej priliki ni moč izogniti. Onstavnost je govoril o nasegovinam no-menu nemškega naroda.

Gospoda moja! Pomen kakega naroda se do-loča po številu duš in po množini duševnih in ma-terijelnih sredstev. S tega stališča sojeno, je nem-ški narod morda jako znamenit, ali gotovo je tudi češki narod jako odličan, jako številan in ima na razpolago mnogo duševnih in materijelnih sredstev. Brez zavisti priznavam, da mi južni Slovani, Slo-venci in Hrvatje, nismo tako odlični. Ali priznavaje znamenitost teh narodov v tem zmislu, ne umejem in mi vsi ne umejemo, kako je moč izvajati iz tega razne pravice, kakor da bi znamenitejši narod imel večjih pravic, nego manj znameniti narodi. To nam ne gre v glavo in določbe ustave same nas pod-pirajo v tem. Vprašanje, ki je sprožil dr. Pacak s svojim predlogom, se da le rešiti, če se popol-noma in brez zadržak izvede člen XIX. drž. osn. zakonov in tista vlada, katera bi se z vsemi silami

variatvu Lovrovem tembolj, ker je bil hkratu tudi kritik plodovom moje vile. Povijal sem v tistem času pesniške vadihe v sonete, a zidal satirične feuilletone v prozi. Niti besedica mi ni prišla v pe-sti zagrebškega stavca, ako ni Lovro rekel poprej „imprimatur“. Na najinih peroracijah se je najbolj srdil tretji list našega trolistka — bradat ljubov-nik Žigec. Skoro da nisem še videl tako flegma-tičnega človeka, skoro da nisem še videl tako za-ljubljenega „mačka“. Bil je tehnik. Dva predmeta sta si prisvojila njegovo dušo: gospodarska kemija in Dragojila. Ni hotel poslušati dolgih pesmi. Ka-dar mu je ugajal kateri pesniški umotvor, tedaj je pokimal z glavo, pomikal levim očesom in pe-mrljal na kratko: „Mhm!“ A kadar mu je bila pesem zoperna, je pa zazeval: „Pojmo spat!“

On ni bil udeležnik na naših književnih raz-pravah. Zavlekel se je Žiga pod odejo in smrčal. Samo tedaj, ako se je preživo razvnela razprava o Ariostu ali Danteju, ko je polhova kapa Lovrova stala na stran, utegnil je planiti izpod mehkega zavetja: „Mračnjaka! Ali se še nista nakokoda-kala dovolj? Dajta vragu miru! Idita spat! Ali nimam prav?“

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prijatelj Lovro.

Črtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Preval C—3

Jaz sem branil menenje Newtonovo, da sve-tloba nastaja po gibanju etera, a Lovro je doka-zoval srdito in z vso mogočo sofistiko, da svetloba je tvarina. Tri polne ure sva se prepirala o sve-tlobi, kričeli in ležali v temoti. Druga dva me je vprašala služnica plaho, da-li sem se že pomiril z Lovretom. „Zakaj?“ sem vprašal jaz. „Ali ljubi Bog, ali se nista kregala sinoči?“ — „A da, draga moja, to je bil le prijateljski razgovor.“ — V politiki je mislil Lovro vsikdar na široko. Bil je živ, iskren rodoljub, ali često se je srdil in smijal domačim dogodkom. „Neumnost!“ vskliknil je često v kavarni, baciši od sebe domače no-vine. „To naj čita človek! Uvoden članek o novi čitalnici v siromašni vasi. Ali ti ljudje nimajo beljega posla, nego da akačejo in pijejo v slavo domovine? Sit sem že teh malenkostij!“ poklical je postreznika: „dajte mi „Indipendence belge!“ Nekdaj sem čital doma „Le contrat social“ od Rousseau-a“. Lovro me je pozval, naj mu na kratko

lotila uredbe in rešitve tega vprašanja, si pridobi neminljivo zaslugo za Avstrijo, odpravi glavni vzrok prepričev in prihrani mnogo časa in moči sebi in avstrijskim narodom ter njih zastopnikom, katere moči in kateri čas se lahko porabi v koristnejše namene.

Jeden predgovornikov je že omenil najnovejšega glasila vlade „Reichswehr“ in res me je v prvi številki tega novega oficijoznega lista presenetil prvi članek, kateri pravi, da so ti večni, nikogar več zanimajoči jezikovni boji že zastareli, da se prihodnje stoletje in že prihodnja zbornica ne bo več bavila žnjimi.

Gospoda moja! Tako se jezikovno vprašanje v Avstriji ne sme podcenjevati. Ni misliti, da bi avstrijski narodi, zlasti prikrajsani narodi, pustili to vprašanje nerešeno in se oprijeli kakega drugega vprašanja.

Pravi se, da se bo prihodnje stoletje in tudi že prihodnja zbornica bavila s socialnim vprašanjem in ne več z današnjim.

Priznavam, da se bo že prihodnja zbornica bavila s tem, a tudi z današnjim vprašanjem se bode še bavila. Izključno, poglobitve ali zlasti s socialnim vprašanjem se bode mogla baviti šele potem, ko je jezikovno vprašanje zadobilo tolerantnejše lice. Kako naj se to zgodi, to kaže vladi ustava, to kažejo ustavne doleščbe. Vlada vsak trenotek obljublja, da jih izvrši — dozdej je ostala le pri obljubah — in to nam je obljubila tudi danes.

Ker sem prepričan, da je rešiti najprej to vprašanje, predno bo moč razpravljati o drugih, važnih vprašanjih, in ker se mi zdi, da so se razmere v posamičnih kronovinah in pri posamičnih narodih že tako poostrele, da silijo na rešitev tega vprašanja, pritrjam nujnosti stavljenega predloga in bomo jaz in moji somišljeniki glasovali zanjo. (Odobrovanje.)

Sijajno gmotno stanje slovenskega ljudskošolskega učitelja na koncu razsvetljenega devetnajstega stoletja.

(Govoril na glavni skupščini „Zaveze“ v Opatiji dne 20. avgusta 1896. l. Jernej Ravnikar, nadučitelj v Mokronogu.)

Slavna skupščina! Ljubeznjive tovarišice, predragi tovariši; mili, dragi gosti!

Minulo je pet let, odkar sem govoril na tretjem glavnem zboru „Zaveze“ v Trstu o „socialnih razmerah slovenskega učiteljstva“ splošno in v obče. Takrat sem Vam, dragi sotrudniki in sotrudnice, drastično slikal naš položaj v javnem življenju — posebno pa sem odkrival krivice, ki se godé slov. učiteljstvu gledé letnih plač! Vresnici, naše izborne plače napotile so me zopet govoriti javno na tem mestu v prisotnosti zbranega slovenskega učiteljstva iz vseh slovenskih pokrajin, ki je prihitelo semkaj v tolikem številu; od južnega podnebja iz tužne Istre, od sinje Adrije, od prijaznih štajerskih gor in iz čudotvorne Kranjske. Tudi mnogo ljubih tovarišev-gostov iz sosednega hrvatskega Primorja in celó odposlanec „Zaveze“ čeških učiteljskih društev prišel je k nam drage volje, da nas počasté s svojo prisotnostjo ter da se divijo z nami vred „o našem sijajnem gmotnem stanju na koncu razsvetljenega devetnajstega stoletja“.

Naravnost rečem, da je sramota za vse učiteljstvo, da se mora še nad 25 let boriti za zboljšanje svojega gmotnega stanja. Vzlic temu, da nam zakon odlično jamči toliko letnih dohodkov, da bi zamogli stanu dostojno živeti in preskrbovati svojo rodbino tako, kakor bi bilo častno za ljudskega učitelja ter vkljub vsem svojim prošnjam, ki jih pošiljamo že leta in leta deželnim zborom, ostalo je do danes pri starem — in po nekaterih deželah je celó še slabše, kakor je bilo poprej.

Vsi naobraženi stanovi prosijo pomoči, kajti ne morejo izhajati, ker draginja je od leta do leta večja. Država tudi namerava svojim uradnikom zboljšati plače, dasi se naše nikakor ne morejo primerjati s temi že po stari uravnavi, kajti vsak najnižji državni uradnik ima več dohodkov na leto, kakor najboljši plačani ljudski učitelj. Še celó državni služabniki, kakor: finančni stražniki, orožniki ali žandarji, sodnijski slugi itd., so plačani boljše, kakor učitelji nekaterih dežel. Zasebnih uradnikov, dacarjev itd. niti ne omenjam, ki pa so vendar na boljšem, kakor mi ljudski učitelji.

— Sicer pa učitelji nikakor ne zavidamo napominanih stanov gledé letnih dohodkov, kaj se, priročamo vsem iz srca ter želimo, da bi imeli še boljše. Saj vendar zua ves svet, da učitelj-vzgojitelj, največji trpin za priprostim delavcem, nima v svojem srcu zavisti, nasprotno, on le želi, da bi bil ves človeški rod srečen in zadovoljen. — Da, trpini smo v pravem pomenu besede, ki se trudimo od zore do mraka s poukom in vzgojo nam izročene mladine. Toda ne samo to, narod terja od nas še mnogo več: učitelj mora biti kmetovalec, orgljavec, pevovodja, duša raznih društev itd. itd., za kar ga pa narod prav po hlapčevski plačuje z borimi 360 gld. — oziroma s 400, 500, a redko 600 gld. letne plače! Ni čuda torej, ako ljudskega učitelja navdajata obup in žalost, ko vidi, koliko se mu je truditi za pičlo plačo navadnega težaka! Pomislite, gospoda, kam pridemo, ako se v našem stanu nemudoma ne obrne na boljše!

Če se v kratkem kaj ne premeni in ne zboljša, pozdravljali bomo tudi mi ljudske zastopnike z znanimi besedami: „Uamilite se nas“, kajti „morituri vos salutant!“ Resnica je, da učiteljstvo hira in umira tako rapidno valed slabih materialnih razmer: pomanjkanje pri učiteljstvu se že itak kaže — in baši se je, da bode leto za letom to še slabše. Gospoda, ki ima našo usodo v rokah, naj bi mislila na to, kajti prepričana bi morala vendar biti, da to ne bode v korist narodom, ako bodo učilnice zaprte. Sicer je resnica, da so pevaka in telcvadna društva mnogo storila za probujo narodov, ali še važnejšo nalogo imata šola in časopisje. Zatorej tovariši, zavedajmo se svojih dolžnostij in pravic.

O naši bēdi, gospōda, ne mislim veliko govoriti, saj se je o tem že toliko govorilo in pisalo, da se poštenemu človeku, ki ima še količkaj srca za šolo in učiteljstvo, kar gabi. Ne morem pa vsega zamolčati, osobito že zato ne, da svet sve, kako so ljudski učitelji, ti prvi pionirji ljudske naobrazbe, preskrbljeni v gmotnem oziru. — Prava ironija je pač, kadar se misli in celó na merodajnih mestih govori javno, da zamore olikan človek živiti sebe in družino s 400 ali 500 gld. letne plače! Kam sploh naj dene to velikanško vsoto in kako naj si razdeli 33 ali 41 gld. mesečnina, da preživi sebe in rodbino stanu primerno? To mu zadostuje komaj za živila — in kjer je draginja, je še premalo. Kje naj vzame za obleke, drva, časopise, knjige, zdravila v boleznih? Kako mu je s takimi briljantnimi dohodki mogoče pošiljati z dežele otroke v mestne šole? (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 13. novembra 1896.

Državni zbor. Proračunski odsek poslanske zbornice je včeraj vsprejel proračun dohodarine na carini. V razpravi je finančni minister obnovil zahtev, da se ne sme zgubiti pravica te državne polovice, da eventualno sme odpovedati trgovinsko in carinarsko zvezo z Ogersko. Kako misli vlada postopati pri tem, o tem se ni mogel izjaviti govornik. Minister je naznanil potem, da se vlada bavi z vprašanjem, kako povišati dohodke finančnih stražnikov. Proračunski odsek je rešil na to užitnino na vino, mošt, meso, klavno živino, pivo in davek na sladkor. Užitnina se je povišala za 300.000 gld., davek na pivo za 120.000 gld. Finančni minister je izjavil, da davek na pivo se mora povišati, ker je že tako določeno z ogersko vlado in ker tako zahtevajo državne zveze. Brez povišanja davka na pivo in žganje ne bi bilo mogoče obnoviti pogodbe z Ogersko ter ustrezati potrebam drž. zaklada in rastočim potrebam dežel.

Dr. Rieger o položaju. V pogovoru z dunajskim dopisnikom „Politike“ je ta spoštovani politik češki izjavil svoje mnenje o sedanjem položaju. Ker sodba tega odličnega moža mora zanimati vsakega Slovana, hočemo se v večernem izdanju nekoliko pobaviti z njegovimi izjavami.

O bodočnosti plemstva, oziroma o razmerju med veleposestvom in narodom, piše tudi praška „Politika“ na uvodnem mestu. Drago nam je, da moremo konstatovati, da tudi ta list zagovarja iste nazore, katere smo o tem predmetu razvijali mi v zjutranjem izdanju od min. četrtega, govoreči o načrtu grofa Badenija za združenje vseh veleposestnikov. Povod izvajam v „Politiki“ je dala govornica, da se vlada trudi v ta namen, da bi se sklenil kompromis tudi na Češkem med kon-

servativnim in liberalnim plemstvom. Ker pa ti dve skupini nisti ločeni samo po liberalnem in konservativnem naziranju, ampak tudi z ozirom na državna-pravna in narodna vprašanja, značilo bi — ako bi prišlo do takega kompromisa —, da se je konservativno plemstvo povsem ločilo od naroda češkega, da je ostavilo svoj historijski program, s katerim so spojene najsijajnejše tradicije češkega plemstva in iz katerega je plemstvo crpilo svojo moč in veljavo. Praški list opozarja torej plemstvo, kakove posledice bi morale nastati, ako bi plemstvo storilo ta zgrešeni korak. Na teh posledicah bi trpelo v prvi vrsti le češko plemstvo samo. Po kompromisu z liberalci bi češko plemstvo žrtvovalo samo sebe. Po kompromisu z liberalci bi plemstvo pretrgalo vse vezi med seboj in narodom; zgubilo bi, po lastni krivdi, vso oporo v narodu in zašlo bi v sila neprijetno situacijo, katero bi bilo možno označiti le z besedami pokojnega grofa Andrássyja: „Kdo stoji za plemstvom, ki se je ločilo od naroda? Nikdo, razun njega nositeljev pušk!“

A kako odškodnino bi dobilo češko plemstvo za tako žrtev, za ločenje od naroda? Sedaj je isto nositelj velike državno-pravne naloge, katera je povzdiga iz šablone strankarskega razvrčenja njega stanovskih tovarišev v nečeških deželah, potem bi bilo le navaden člen v veliki skupini veleposestnikov, nič bolji, nego brezpomembno plemstvo v Bukovini. Konservativno veleposestvo češko — tako zaključuje praški list — je vzraslo iz pretrde političke šole, da ne bi bilo zavarovano proti takim uplivom. Vlade prihajajo in odhajajo. Kar pa ostaja, to je ljudstvo, to je narod. Tu ni težko izbirati. Zopet se je esvečilo prijateljske razmerje med narodom češkim in plemstvom. Po kompromisu bi bila posledica ta, da bi se popolnoma porušilo to razmerje. „Politik“ ne veruje, da bi se hotelo češko plemstvo spuščati v take posle.

Praški list je torej potrdil naše mnenje, da češkega plemstva ne bode možno pridobiti za idejo jedne same ukupne stranke veleposestnikov brez razlike na narodna in državno-pravna vprašanja. Brez češkega plemstva so pa vsi tozadevni načrti — mrtverojeno dete.

Dopolnilne volitve v južnem Tirolu. Kakor znano, tirajo zastopniki južnega Tirola v deželnem zboru abstinenčno politiko, to je: ne udeležujejo se razprav. S to taktiko hočejo prisiliti vlado, da bi privolila v odcepljenje južnega Tirola od severnega. O tem seveda vlada noče čuti iz viših državnih ozirov, sicer pa si prizadeva, da bi italijanske poslance zopet zvabila v deželni zbor. Dosedaj so nje prizadevanja ostala brezuspešna in tudi ostanejo najbrže. Tako moramo soditi po izidu volitev, ki so se vršile te dni v južnem Tirolu za deželni zbor. Izvoljeni so zopet — toliko v kmečkih občinah, kolikor v mestih — sami taki poslanci, ki so za politiko abstinence. Odkritosrčno moramo povedati, da nam laško ljudstvo imponuje se svojo vztrajnostjo: ne malo je ne utrujajo ali ozlovoljajo te večne volitve. Izvoljeni poslanci zgube namreč mandat, ako se v določeni dobi ne udeležijo razprav.

Velepomembna volitev na Hrvatskem. Včeraj se je vršila dopolnilna volitev v volilnem okraju Delnice za sabor hrvatski. Stranka prava je dosegla velik, v sedanjih odnosajih Hrvatske skoro neverjeten uspeh: nje kandidat David Starčević je bil izvoljen enoglasno, kandidat vladne stranke pa se je umaknil še pred volitvijo. Mi čestitamo stranki prava iz vsega srca s poznanega našega stališča, ki nam velevala, da se moramo veseliti sploh vsacega uspeha opozicijskih strank proti sedanjemu zistemu na Hrvatskem.

Položaj na Kreti. Iz Aten javljajo dne 19. t. m.: Vrenje na Kreti se je razširilo tako, da mora vzbuditi splošno pozornost. Z ozirom na sedanjí položaj turške države, bila bi pretirana zahteva, da se nova konstitucija uvede takoj, a treba je vpoštovati, da mnogoštevilni neznatni dogodki razburjajo Krečane, posebno dejstvo, da kljub določbi nove konstitucije vedno še poslajo stari tribunali. Vzrok na teh nezakonitostih se pripisuje jedino le valiju Berović-paši. — Splošni položaj je res malo varen. Sovraštvo med Turki in kristijani, ki je doseglo svoj vrhunec valed „obojeustranskih krutostij“, preti hudimi izgredi. In razburjenih duhov ne more pomiriti dejstvo, da so Krečani nedavno nakupili mnogo orožja. Prihodnje spomladi je pričakovati velikih iznenadenj

Različne vesti.

Jutrnji shodi! Rojake v mestu, po okolici in na Pomjansčini opozarjamo še enkrat na jutrnje shode v Bazovici, na Opčinah, oziroma v Marezigah. Pokazite z obilno udeležbo, da se zanimате za javne stvari in za svojo — korist! Zlasti do prebivalcev V. okraja se obračamo še enkrat s pozivom: pridite, slušajte nas in potem sodite, ali imamo mi prav, ali oni, ki nas obrekujejo pri Vas. Še enkrat vam ponavljamo, da vaša lastna korist zahteva, da pridete in se informujete o stvari, ki je vsakako veliko važnosti: o vprašanju osnutja okrajnega glavarstva. Pridite in zahtevajte pojasnil. Saj se s tem, ako se mirno in trezno, kakor se spodobi resnim možem, udeležite razgovora, še niste zavezali na nobeno stran. In prosimo vas, da si zapomnite le to: ako vas bodo agitatorji hoteli siliti, da nikar se ne udeležite shoda, potem morate sklepati iz tega, da se oni boje, da bi vi čuli resnico. Pošten človek pa se ne boji resnice. Pa še drug razlog je za volilce V. okraja, da se udeležijo jutrnjih shodov. Poročal bode tudi poslanec in zastopnik tega okraja, gosp. Ivan vitez Naberger. Vsakogar mora zanimati, kako sedi njega poslanec o položaju. Vse to smo napisali v poseben pomislek volilcem V. okraja.

Shodi se bodo vršili: v Marezigah v gostilni gosp. I. Babiča, v Bazovici v prostorih g. Josipa Urbančiča, na Opčinah v hiši g. Ivana Goriupa.

Odlikovanje. Preč. g. Dragotin Huth, vojaški župnik in častni kanonik, stopil je nedavno v pokoj in je bil tem povodom odlikovan vitežkim redom Frana Josipa I. Prečastni gospod Huth se preseli iz Zagreba v Ljubljano. Ob tej priliki čestitamo preč. gosp. Huthu najsrčneje na zasluženem odlikovanju in naši čestitki pridruže se brez dvombe tudi mnogobrojni prijatelji in spoštovatelji njegovi v Trstu in po naši Istri, kjer je nekoliko let blagotvorno deloval kakor dušni pastir.

Imenovanje in upokojenje. Dvorni svetovalec dr. Eger je imenovan glavnim ravnateljem južne železnice. — Upravni svet južne železnice je vsprejel prošnjo generalnega podravatelja, dvornega svetovalca Pfeifferja, za upokojenje, izrazivši svoje sožalje na odhodu odličnega uradnika.

Imenovanje. Konceptist O. Podbernig je imenovan voditeljem okrajnega komisarijata v Miljah pri Trstu.

Nov zdravnik. Zdravnik dr. Jurij Rosso je dobil dovoljenje, da sme vršiti zdravniško prakso v tržaški mestni občini.

Mestni svet tržaški. Kakor javljeno, bila je pedsinočnem XXVIII. letošnja javna seja našega mestnega zastopa. Predsedoval je župan dr. Pitteri, prisotnih je bilo 28 svetovalcev. — Po odobrenju zapisnika 27. seje in po prečitaniu zahvalnih pisem nekaterih promaknenih uradnikov, priobčil je župan brzojavko državnega poslanca tržaškega, Burgstallerja, s katero javlja, da je proračunski odsek poslanske zbornice vzel v poštev tudi vprašanje o osnovi italijanskega vseučilišča. — Tajnik je potem prečital izjavo razsodišča gledé II. natečaja za zgradbo monumentalnega vodnjaka na trgu pred pošto! Niti ta natečaj ni prinesel zaželenega uspeha, kajti izmed predloženih modelov ni za rabo niti oni jedini, ki bi se ga moglo vpoštevati, ker bi stal mnogo več, nego je določeno za ta vodnjak, namreč borih 9000 gld. Predmet se je slednjič izročil zopet delegaciji, da stavi morebitne predloge. — Zatem je svetovalec Dollenc spomnil na svojo zahtevo za razširjenje razsvetljave na stari Kontoveljski cesti, katero zahtevo je predložil v sejah dne 20. in 27. decembra 1894, a brez zaželenega uspeha. Isto zahtevo je obnovil v seji dne 7. decembra 1895. A kljub temu, da je tedaj mestni svet vsprejel ta predlog izročivši ga mestni delegaciji na izvršitev, ni se doslej še storilo ničesar v tej stvari. Govornik prosi torej župana pojasnila, zakaj se je odložila ta stvar in zakaj se ne izpolni želja prebivalstva omenjenega okraja. Župan je odgovoril, da pride izvršitev omenjenega sklepa kmalu na vrsto, kajti isti se je bil za sedaj odložil le z ozirom na finance. Svetovalec Dollenz se je zahvalil na pojasnilu, priporočivši vnovič rečeno razsvetljavo v brzo izvršitev. — Zatem je župan priobčil, da je c. kr. namestništvo odobrilo občinske doklade, ki jih je bil sklenil mestni svet. Na to je vprašal svetovalec dr. Venezian, na kateri podlagi razsoja c. kr. namestništvo o operatih občine,

kakor da bi bila le-ta zavisna, a ne samostalna. Predložil je, da naj se ta namestniški spis izroči finančnemu odseku na poročilo. Zbor je odobril ta predlog. — Zbor je zatem odobril brez razprave predlog finančnega odseka, glasom katerega odstopi mestna občina tržaška justičnemu erarju, za procenjeno ceno 324.919 gld., potrebna zemljišča za zgradbo justične palače v Trstu. Nadalje je zbor razpravljaj o lokalnih železnicah med mestom in gornjo okolico. Odobril je predlog delegacije, glasom katerega je smatrati med načrti za lokalne železnice iz mesta na gornjo okolico kakor najpravišnji načrt podvzetnika Moderna, a drugič: da se občina za sedaj ne bavi za zgradbo teh železnic.

O poročilu naučnega odseka gledé ukazanege uvedanja pouka v veronauku v V. razredu občinske realke, ostavili so nekateri svetovalci dvorano in zaostali so sklenili brez prigovora, da je uvesti v omenjenem razredu veronauk po 1 uro na teden. Slednjič je zbor rešil še par gospodarskih stvari in zatem nadaljeval nejavno sejo. V isti je dovolil par mirovin ter imenoval par magistratnih služnikov.

Italijanska sodba o novem poslancu Maraniju. Menda ne treba praviti, da najodločneje odklanjamo vsakršno somišljenstvo s skrajno-radikalnim laškim glasilom, ki čuje na ime „L'Indipendente“. Veseli nas pa vendar, da tudi to glasilo — če tudi se svojega, nam nasprotnega, laškega stališča — skoraj jednako sodi o nravi Maranijeve zmage — ko pravi, da se je z zadnjo volitvijo razbilo soglasje med Furlanijo in Gorico. To isto smo trdili tudi mi še dan pred volitvijo, rekši, da se je tok interesov Furlanije popolnoma obrnil od mesta goriškega in da že zaradi tega goriški odvetnik Marani ne more biti dober zastopnik interesov Furlanije. V istem smislu piše tudi „Indipendente“.

No, radi tega se mi nečemo beliti glave na dalje. Furlani naj le zahvalijo goriške srditelje na tem, kar je prišlo. Tembolj nas pa zanima sodba ki jo je na vsa usta in brez vsakega ozira izreklo imenovano italijansko glasilo o osebi kakovosti poslanca Maranija.

„L'Indipendente“ je pripovedoval namreč, kako je Marani prosjadel barona Locatellija za podporo in da je v odškodnino obljubil 27 glasov v prilog grofu Attemsnu, katerega je na kratko odklonila liberalna (!) stranka v Gorici. Marani je torej za hrbtom mešetaril prav s tistimi, katere je odklonila njegova stranka. Na to je Marani izjavil slovesno, da vse to ni nič res, kar je govoril „Indipendente“ o njem.

Včerajšnji „Indipendente“ se zopet povrača k stvari. Objavlja namreč prepis pisma, ki ga je pisal Marani nekemu prijatelju svojemu in iz katerega je razvidno, da je popolnoma res, kar je trdil „Indipendente“ in kar je pozneje toli slovesno tajil dr. Marani. In da ne bode nobene dvombe o pristnosti tega prepisa, dali so poslednjega potrditi po c. k. notarju Zucco v Korminu. Kdo je lagal?!

„Indipendente“ pripominja temu, da se je potezal za kandidaturo Bujattijevo v ta namen, da bi se odpravilo nesoglasje med Furlanijo in Gorico, katero nesoglasje se širi vedno bolj! Nasprotoval da je osebi Maranijevo, ker jej ne zaupa. A dokumenti da kažejo sedaj, kako opravičeno je bilo to nezaupanje. Pošten naj sodijo! vsklika „Indipendente“.

„Mož — tako nadaljuje „Indipendente“ —, ki slovesno, izrecno in resnici na ljubo izjavlja, da ni res, kar je res, tak mož ni vreden, da bi zastopal jedno pokrajino. On je zagrešil nemoralnost, katere mu ni možno odpustiti kakor politiku. Takemu človeku ni mogoče zaupati. Grožnja, obsežena v zaključku onega pisma (Marani je namreč obetal onih 27 glasov za Attemsna; ako pa ne dobi zahtevane podpore od barona Locatellija, izjavlja, da že vó, kaj mu je storiti!!! Op. ured.) smrdi peklenasko po volilnem nasilju in označuje ta individuij! Ako torej goriške gospode veseli njihov triumf, bodi jim! Nam zadošča, da smo pojasnili svoje stališče, obžalujemo pa, da smo morali to storiti na tak način. Toda med dostojnostjo odvetnika Maranija in dostojnostjo tega lista, smo morali najprej braniti to poslednjo.

In tako smo zadovoljni, da smo vzdržavali kandidaturo Bujattijevo proti možu tako kratkega

spomina, ki se ne spominja obljube, katero je storil pred ... 10 dnevi.

Ob takih okolištinah niti ne poštujemo impertinence nekaterih Goričanov proti našemu listu.

Tako sodi italijanski list o kakovosti osebe posl. Maranija in o „impertinenci“ nekaterih Goričanov. Mi Slovenci bi sicer tudi mogli zapeti pesmico o „impertinenci“ tistih Goričanov, toda za danes nečemo pridodati ni besedice, da ne oslabimo utisa italijanske sodbe o goriških Italijanih in o njih poslancu Maraniju še posebe. Nam se je le omejiti na čestitanje in obžalovanje: čestitamo slovenskim volilcem, da niso volili Maranija in obžalujemo one, ki so ga volili! Mi „divjaki“ smo vendar bolji ljudje!

Zopet so „pozabili“ na Hrvate in Slovence v Istri. Javili smo že, da je bil na mesto pok. kanonika Križmana imenovan kanonik Nikola Drscovich členom deželnege šolskega sveta za Istro. Pokojni Križman je bil jedini Slovan v rečenem šolskem svetu, dočim so bili Italijani vsi drugi členi te korporacije, kolikor jih imenujeta vlada in dež. odbor. A sedaj je še na Križmanovo mesto stopil Italijan. Sedaj sestoji torej dež. šolski svet za Istro iz samih Italijanov, ako ne upoštevamo dež. šol. nadzornika Klodiča, kateremu so itak vezane roke kakor službeni osebi.

In tako nima 185.000 Hrvato-Slovencev (toliko jih je po zadnji statistiki, koliko jih je pa v resnici, tega ne moremo vedeti natančno) ni jedne osebe v deželnem šolskem svetu, ki bi mogla ali hotela odločno zagovarjati in braniti šolske interese ogromne večine prebivalstva v pokrajini. Stvari stoje torej tako: 118 Italijanov Istre imajo — vse, 185.000 Slovanov pa — nič!

Žalostno, ali resnično. Ravnateljstvo poljedelskega zavoda v Poreču razpisuje 15 štipendijev po 30 gld. za take gospodarje-poljedelce, ki bi hoteli poslušati predavanja v raznih strokah gospodarstva, ki se bodo vršila od 9. do 23. decembra 1896. Predavanja pa se bodo vršila v — italijanskem jeziku, ker ravnatelj ne umè niti besedice ni hrvatski ni slovenski. Prositelj mora torej znati italijanski!

Take stvari se dogajajo v deželi, ki je ne le slovanska po dve tretjini, ampak katere poljedelski stan je malone izključno hrvatski in slovenski! To je pač žalostno, da mora večina prispevati za zavode, kateri so le manjšini na korist. Razmere v Istri so res unicum.

Grška kraljica Olga, nje hči Marija in zaročnik iste, veliki knez Juraj Mihajlovič, so se odpeljali na Dunaj predvčerajšnjem jutraj z brzevlakom.

Poveljnik ruske oklopnice „Aleksander II.“, K. Nikonov, v spremstvu generalnega konzula Rusije A. pl. Vivodzeva, poklonil se je predvčerajšnjem namestniku Rinaldiniju in kmalu zatem je namestnik vrnil obisk na ladiji. Včeraj je obiskal župan dr. Pitteri rusko oklopnico.

V Baderni otvori se v ponedeljek šola družbe sv. Cirila in Metoda. Baderna leži v okraju poreškem in je jedna najvažnejih pozicij v naši Istri. Jasno mora biti torej vsakomur, kolike važnosti bode nova šola za našo stvar.

Istarskim Sokolovom: Spinčiču-Mandiču-Laginji. Koračnica za možki zbor. Zložil V. C. Emin, uglasil Matko Brajša-Rašan. Cena 40 nvč. Čisti prihodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda za Istro. Zagreb 1896. — To najnoveje delo nadarjenega skladatelja se dobiva tudi pri njem v Podgradu (Istra). Sodbo o umotvoru prepuščamo strokovnjakom.

Društvo poštarjev in poštinih upraviteljev na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji je imelo 9. t. m. svoj shod v Ljubljani. Shod je bil dobro obiskan vzlic slabemu vremenu. Predsednik Schrey je poročal o korakih, ki jih je storilo predsedništvo, da se potrdi nova društvena pravila in da se dovoli ustanovitev posebne bolniške blagajne, in je razpravljajl potem važneje točke „organizacijskega statuta“, izdanega od vis. c. k. ministerstva za trgovino. Povedal je, da bodo poštini uradi razdeljeni odslej v XII plačilnih razredov. Od VI do I razreda bodo lastniki istih imeli naslov c. kr. poštarjev ter bodo dobivali plačo od 660—1500 gld.; od XII do VII pa se bodo svali poštini upravitelji in bodo dobivali plačo od 240—540 gld. Mimo tega bodo poštini uradi dobivali pavšale za

urađ in sluge. Nočna služba se bode plačevala posebno. Poštari in odpravitelji bode nameščeni dekretom in poslednji se vrste v poseben status. Ker pa bi trebalo ukreniti še marsikaj s strani na socialno in materialno položeno, sestali so se predsedniki na Dunaju dne 6. m. m. Njih ukrepi se uveljavijo po posebnih delegatih na konferencah, ki se bodo vršile čim prej pri poštah direkcijskih.

Perovodjo je bil izbran poštar Vodopivec, 196 šš. obsežajoči operat je prečital poštar Modic. Resolucije, vsprejete na omenjeni konferenci, so se vsprejele soglasno.

Ob zaključku je zahvalil poštar Schrey svoje stanovske tovariše na obilni udeležbi in na zanimanju za razpravo. Še posebej je zahvalil navzočega zastopnika poštne direkcije, g. dra. Pospisila, na dobrohotno danih pojasnilih. Omenil je, da društvo šteje sedaj 404 člene, in da se bode prihodnji šoh vršil dne 17. t. m. v Trstu, v hotelu „Evropa“, in pozneje tudi v Zadru; da se dne 19. t. m. na poštah direkcijskih v Trstu prične anketa, določena na več dni, o poštarnstvu na deželi. Interese poštarnstva bosta na anketi zastopala govornik in poštar Grego iz Pirana. Zaključivši je predsednik Schrey vzkliknil trikratni „živio“ presvetlemu cesarju, kateremu vzkliku so se navdušeno odzvali zborovalci. Spominjal se je še poštne referanta v ministerstvu trgovine, dvornega tajnika dr. I. Wagnerja, in višega poštnega ravnatelja Karla Pokornega, katera gospoda sta se vsikdar kazala naklonjena poštarnstvu na deželi.

Umer v Pulju. Predsinočnem po polnoči se je spri mornariški stražar Stefan Feyuk s svojo ljubico, natararico Marijo Gaiser iz Celovca, ko je je spremljal po noči iz gostilne domov. Zabodel ji je bajonet v vrat in ji prizadel smrtno rano, za katero je umrla kmalu zatem. Morilca so zaprli.

Koledar. Daves (14.): Serapion, muč.; Klementin, muč. — Jutri (15.): XKV. pobinkoštna nedelja. Leopold, vojvoda. — V ponedeljek (16.): Edmund, škof; Otmar, opat. — Prvi krajec. — Selnce izide ob 7. uri 2 min., zatoni ob 4. uri 26 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri jutraj 9-5 st., ob 2 pop. 14 stop. C.

Naš literarni boj.

Pred seboj na mizi imamo več razprav o tem predmetu. Oglajajo se tolike zagovorniki nove realistične smeri, kolikor tudi zagovorniki stare smeri idealistične. Jedni in drugi zahtevajo od nas, da priobčimo njih razprave, sklicuj se na našo „lojalnost“ in „jednakopravnost“. Kakor pa od arca radi odpiramo svoje predale stvarnim razpravam, vendar smo to pot v zadregi in skoro ne vemo, da-li bi se odzvali apela na našo „lojalnost“, ker se je polemika zasukala vse preveč na osebno-polemično stran. No, da vsaj do neke mere ugodimo obema smerima, odločili smo, da priobčimo po jeden spis od te in one strani, in sicer po redu, kakor sta nam došla. Izrekamo pa zajedno iskreno željo, da bi odtlej izostale iz takih razprav pušice, naperjene proti osebam tega ali onega pisatelja ali pisateljice, in ponavljamo še enkrat, da so naši predali vsikdar odprti stvarnim razpravam o slovenskem leposlovju. Prvi spis se glasi:

Nekaj reminiscence iz leta 1878.

Abschreckend und positiv gegen den Stümper, höhnisch gegen den Prahler, und so bitter als möglich gegen den Cabalenmacher. E. Lessing.

S tem geslom sem se bil namenil napisati dvoje troje besedij v odgovor na — presnačilni, nečuvno brutalni napad dra. Pajka na novo leposlovno šolo. S samimi psokami zaletel se je dr. Pajk — (po literarnem bahaštvu, šušmarstvu slovtvenem in intrigantstvu pravcati brat politika „dra. Pajka“ v romanu „V krvi!“ —) v satirično „diletantko“, ki je dvignila s svojimi originalnimi „karikaturami“ toliko filisterskega prahu, ter se s samimi inzultu lotil kritikovati našo — „moderno“, nazivaje jo brevi manu — „škandal“, „mesečnost“ itd.

Dr. J. Pajk je dunajski profesor, modroslovec, estetik, kritik, pesnik in — „mariborski šestomernik“. Torej mož, katerega menenja ni oslov glas, ki baje ne sega do neba. Ker je pa dr. P. tolika avtoriteta — (prof. Levec ga naziva nekje „Pajk Veliki“) — nameraval sem zbrati vse svoje dušne moči, da vsaj nekoliko ublažim grozni udarec, ki je priletel na našo glavo, na nas — „mladiče“... Že sem podjetno grizljal svoj svinčnik, tedaj mi je položil na mizo pismonoša debelo pismo, poslano mi od prijatelja iz prijazne Dolenjske, pa zeleno brošurico „Pravda o slovenskem šestomernu“.

Ave, brošurica! Ave, amice, in dalje, vinoredne Rake! Dobrodošla! Osvebočila sta me velikih skrbi, „dušnih borb“, kako bi impeniral „duhovitemu sovražniku nove šole“. Ravnat se mi je sedaj le kakor sv. Avgustin: odpri in čitati. pa napisati reminiscence izm daj, ki so bili... Evo torej mesto mejih „duhovitostij“, katere bi itak modroslovec Pajka — že radi moje mladosti! — ne bile nič drugega, kakor „drzovitost“, „slaba odgoja“ in — „samopašnost“, evo le nekaj opask iz omenjene brošurice o „kraslovcu“, estetiku in kritiku dru. Pajku!

G. prof. Fr. Levec piše:

„Pajk veli, da mu je v poetičnih stvarih prirojena „precejšnja dosis skepticizma“. Res? Kdo bi mu verjel! Kdo bi mislil, da Pajk, „Zorin“ urednik, kateri ima toliko „krasoslovnih“ grehov na svoji duši, sme kaj takega pisati! Pajk in poezija! Pajk in skepticizem! Pajk in krasoslovje! Bodočemu pisatelju slovenske stilistike priporočam to trojico prekoslóvij, da jo porabi v pripraven vzgled, kadar bode govoril o — kontrastih ali o ironiji!

„Kakšen je krasoslovec Pajka skepticizem v poetičnih stvarih, evo samo treh vzgledov.

„Dragi čitatelj! odpri „Zoro“, I. 1875, št. 3, stran 23. In nahajaš Pajkov spis „Narodno pesništvo“. Ne čudi se, če Pajk pod tem naslovom začenja pisati o francoskem prevratu! — To je bašti navada in svojatve tega velicaga stilista slovenskega. Kadar nam hoče n. pr. pisati o „irskem vprašanju“ (Izbr. sp. 3.), začenja — se solnčnimi madeži in morogami; se solnce pače na Kitajsko, preplava Rumeno morje, zleze na Japonskem spet na suho, potem preleti Veliki Ocean, severno Ameriko in Atlantsko Morje, dol do Kapa v južni Afriki, od tod na Grenlandsko in stoprav po velicem ovinku čez Turško, Nemško, Francosko, naposled srečno dosepe na Angleško in do irskega vprašanja.

„A kadar hoče Pajk n. pr. govoriti o našem slovničarju Janežiču, začenja z Ahilejem, Aleksandrom, Scipijonom, Cesarjem, Homerom, Demostonom, Tukididem, Aristotelom, potem — srečno prekobli ves stari vek ter se oglasi pri Šekspiru, pri Napoleonu, in — sapa ti že peša, ali ne? — naposled vendar srečno pride do Janežiča, ako tudi po tem dolzem popotovanju od Troje, Aten in Rima do Pariza, Londona in Celovca... Ne čudi se torej, če Pajk govori o francoskem prevratu, kadar hoče pisati o narodnem pesništvu! Kaj: narodno pesništvo in francoski prevrat sta vendar nekoliko bližje skupaj, nego-li solnčne moroge in irske vprašanje, nego-li Homer in Janežič, Napoleon in Janežič. Od francoskega prevrata preakči Pajk na Koroško Andrejaša. Res je, ako hoče Pajka čitati, treba se je privaditi tadih kozjih skokov, logičnih in stilističnih, če ne, slabo ti se bode godilo“... (Pride še.)

Najnovjše vesti.

Dunaj 13. (Poslanska zbornica.) Došlo je poročilo proračunskega odseka o uravnavi plač profesorjem na visokih šolah in učiteljem na srednjih šolah, na državnih učiteljskih in obrtnih šolah; slednjič poročilo imunitetnega odseka o obveznosti poslancev glede pričanja na sodiščih. Potem se je nadaljevala razprava o obrtni noveli.

Beligrad 12. Vsed velikanske povodnji v dolini ob Moravi je popolnoma ustavljen promet na železnici. Porušeni so železniški nasipi in več mostov. Vasi so pod vodo. V Užici se je podrlo več hiš. Pošta na Vztok iz Pariza preko Dunaja se ni mogla poslati naprej.

Trgovinske brošurke in vesti.

Dunaj 13. Pšenica za jesen — — — — — za pomlad 1896 8.25 do 8.28 Oves za pomlad 6.05—6.08. Rž za pomlad 7.02—7.08. Koruza za maj-juni 1897. 4.22-4.28 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.05—8.10 od 79 kil. 8.15—8.20. od 80 kil. f. 8.20—8.25 od 81. kil. f. 8.20 8.25. od 82 kil. for. 8.20 8.25. Ječmen 5.10—5.15—5.20.

Pšenica: Srednje penudbe, šivahne povpraševanje. Predaja 50.000 met. stot. 10 nč. dražje. Rž 5 novč. višje. Vreme: lepo.

Praga. Norafinirani sladkor for. 12.50, november-december 12.40 novi za 1897. 12.—

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst: carina vred odpošiljatelj preos f. 23.75 34.— Concasse 25-25.— Četvorni 34.— — — — — V glavah sedih 27-50.—

Kava. Kava Santos good average za november 52-75 za mare 53.50, mlačno.

Hamburg. Santos good average za november — — — za dec. 52-25. za mare 1897. f. 52.50, za juli 53.—.

Dunajška borza 12. novembra 1896

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.85	101.85
„ „ v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	122.40	122.45
„ „ v kronah	101.10	101.10
Kreditne akcije	368.75	364.30
London 10 Let.	119.95	119.90
Napoleoni	9.58 1/2	9.58 1/2
50 mark	11.76	11.76
100 italij. lir	44.55	44.50

Koncipijenta

vaprejme takoj dr. Gustav Gregorin via Moh'n piccolo šte. 3. Plača po dogovoru.

Podpisani usojam si naznaniti tem potom al. občinstvu, da odprem v nedeljo, dne 15. t. m. lastno

mesico

v ulici Crociera št. 2.

Cene so sledeče:

meso volovsko po 52, 56, 64, 72 avč. kilogr.
teletina 56, 68, 80
kaštrun 44, 48, 52

Priporočujoč se posebno slovenskemu občinstvu za mnogobrojen obisk, beležim

odličnim spoštovanjem

Tomaž Zadnik.

Služba telovadnega učitelja

je razpisana v „Tržaškem Sokolu“. Natančneje je poizvedeti od staroste društva.

Naznanilo.

Ker je bila dosedaj zaprta meja prodajanju prašičev in se živali niso smele prodajati v teh krajih, naznanjam slav. občinstvu, da bode v nedeljo, dne 15. t. m. 200 prašičev na prodaj pri hiši gospe Elize Tence na Proseku, Devinščina.

Jure Rajaković,

trgovac s prašiči.

Borzni trg št. 14

Sedanja razstava:

Berolin

in njegova čudeža

Jako zanimivo

Ustoppina

20 novč. otroci

10 nov.

Prva tržaška tvornica dvokoles
spojena z mehanično delavnico

A. B. FANO

TRST - Via Nuova 9 - TRST.

TVORNICA DVOKOLES

po pravem angleškem tvorin in snovi

Ta tvornica popravlja in izdeluje povsem nova kolesa, nikilira in fernizi jih na ogenj. Sprejema se nikiliranje koles vsake snovi na električno oksidicijo zlatenje, srebrjenje, kotlovinanje in galvaniziranje. V zalogi so vedno kolesa lastnega izdelka po najnižjih cenah.

Vse druge potrebščine za kolesa po tvornici cenii gg. skladnikom in prekupčevalcem prodaja se po odbitku na ceni.

ANTON ZIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka) se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Praško domače mazilo

iz lekarno

B. Fragner-ja v Pragi

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V puščah po 35 in 25 nč. Po pošti 6 nč. več.

Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

B. Fragner,

lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi

Mala stran, vogel Šporker-jeve ulice 203.